

[Axel Christensen.]

Avanceret i en Tid, hvor Varemarkedet er afgrænset indtil det nødvendige Forbrug, kan kun medføre, at forholdsvist faa Menne- sker her i Landet vil kunne leve højt paa Tidens Vanskeligheder, paa den øvrige Befolknings Bekostning.

Jeg gaar ud fra, at man, naar denne Lov er vedtaget, fra Priskontrolraadets Side vil rette alle Bestræbelser hen imod, at den Betaling for Varer og Produktion, der anerkendes som Maksimum inden for de forskellige Brancher og Fag, tager skyldigt Hensyn bl. a. til de stærkt øgede Om- kostninger, som stadig gør sig gældende i mange forskellige Virksomheder. Men naar det Hensyn er taget, maa man vist erkende, at et lukket Marked med begrænsede Til- førselsmuligheder kræver et stærkere Ind- seende og en stærkere Kontrol med hele det danske Produktionsliv, end man under normale Forhold vil finde paakrævet. Jeg er klar over, at Spørgsmaalet om Gen- anskaffelsesprisen for Varer til Salg eller til en Produktion kan gøres til Genstand for forskellige Betragtninger, og jeg regner med, at Forholdene kan være forskellige fra Fag til Fag og fra Branche til Branche; derfor er det naturligvis nødvendigt for de for- skellige Erhvervsorganisationer at optage Forhandlinger med Priskontrolraadet om deres særlige Forhold for at naa den for alle Parter bedst mulige Løsning. Vi tager i det hele fra mit Partis Side denne Ændring af Priskontrolloven som et Led i de Foran- staltninger, der maa træffes til Sikring af rimelige Varepriser, og jeg vil tro, at man i det danske Erhvervsliv og i Erhvervs- organisationerne har lært saa meget af Tilpasning til ændrede økonomiske Vilkaar, at man selv under en skærpet Priskontrol- lov vil kunne opnaa en rimelig Fortjeneste for sin Produktion, og jeg vil gerne ved denne Lejlighed sige, at naar der af hele den arbejdende Befolkning kræves væsent- lige Ydelser og direkte Afgifter af deres Nettofortjeneste, kan ingen af de erhvervs- drivende med nogen Ret forlange frit Slag for Fortjeneste paa deres Varer og deres Omsætning. Jeg tror ogsaa, at langt den overvejende Del af de erhvervsdrivende selv fuldt ud forstaaer at afbalancere dette For- hold; ellers er de efter min Mening over for Prisaftalerne daarligt kørende med Ledel- sen inden for deres Organisationer.

For deres Vedkommende, som indser Tidens Vanskeligheder, og som handler der- efter, vil jeg antage, at Priskontrolraadet anerkender Beregningerne og dermed ikke lægger de paagældende Erhverv Hindringer

i Vejen for de Prisbevægelser, som en Tid som denne medfører. Jeg vil ogsaa gerne i denne Forbindelse nævne, at en Doku- mentation af Omkostningernes Størrelse ofte kan være vanskelig at præstere, navnlig naar Omkostningerne er i opadgaaende Bevægelse. Med Hensyn til de smaa For- retninger, der enten fører et mangelfuldt eller slet intet Regnskab over Omkost- ningerne, bør man ikke afvise, at de faar deres anslaaede Omkostninger dækket. Jeg forstaaer, at man under Forhandlingerne i Folketinget indgaaende har drøftet dette Forhold med den højtærede Handelsmini- ster; og længere end til, at man vil tage skyldigt Hensyn i den nævnte Retning, regner jeg ikke med, at vi kan komme i den nuværende Situation.

Jeg skal derfor med disse Bemærk- ninger paa mit Partis Vegne anbefale Lov- forslaget til Vedtagelse her i Tinget.

Lange: Naar jeg ikke agter at stemme for det foreliggende Lovforslag, er det ikke, fordi jeg, som den ærede sidste Taler ud- trykte sig, ønsker, at der i den nuværende Situation skal være frit Slag med Hensyn til Priserne. Jeg benægter paa ingen Maade, at der under de nuværende Forhold maa foretages visse Indgreb i den frie Pris- dannelse, og jeg er ganske enig med første Stykke i Lovforslagets § 8, som lyder saa- ledes: Urimelige Priser og Forretningsbe- tingelser er forbudt. Jeg vilde derfor i og for sig kunne stemme for Forslaget, hvis jeg havde Tillid til, at Loven vilde blive rimeligt fortolket og administreret.

Lovforslagets Bestemmelser er særdeles uklare, men jeg skal ikke kritisere, at de er uklare og svævende, for hvis de ikke var det, var de efter min Mening ikke rummelige nok til, at de kunde dække alle de mang- foldige Forhold, som man her søger at lov- give om. Der vil forekomme saa mange forskelligartede Forhold i Erhvervslivet, som denne Lovgivning skal anvendes paa, at Bestemmelser, der er rummelige, og det vil vel sige uklare, er nødvendige. Jeg tror, at man overhovedet ikke paa et Omraade som dette vilde være i Stand til at skabe koncise Bestemmelser, som kunde gælde i alle Tilfælde.

Naar jeg ser saaledes paa Sagen, saa er Fortolkningen af disse Bestemmelser og i allerhøjeste Grad Administrationen af dem det afgørende, men min Erfaring har vist mig, at man ikke tør regne med, hverken at Fortolkningen eller Administrationen vil være tilstrækkelig hensyntagende — og den skal jo ogsaa være hensyntagende over for